

Неке основне команде у Линуксу

`pwd` - тренутна путања. Ова команда се често употребљава током рада да би се утврдила тачна путању на којој се корисник налази.

`ls` - приказује списак датотека и директоријума

`ls /direktorijum` - приказује списак датотека и директоријума у "direktorijum"

`ls -a` - приказује списак датотека и директоријума укључујући и скривене датотеке

`ls -c` - приказује списак датотека и директоријума по датуму измене

`ls -l` - приказује списак датотека и директоријума у дугачком формату

`ls -lh` - приказује списак датотека и директоријума у дугачком формату, са додатним информацијама као што је величина, приказана на разумљив начин.

`cd` - команда за позиционирање у стаблу директоријума

`cd ..` - помера се један ниво навише у стаблу директоријума

`cd /etc` - прелази у директоријум /etc

`cd Primer` - прелази у директоријум Primer који се налази један ниво испод тренутне позиције у стаблу директоријума

`cd ~/poddirektorijum` - ако је дугачка путања до "poddirektorijum", можете користити ову команду

`more datoteka` - приказује садржај "datoteka"

`cat datoteka` - приказује садржај датотеке на екран

`less datoteka` - приказује датотеку екран по екран

`man kom` - приказује опис (manual) команде "kom"

`man -k kljucnarec` - налази одговарајуће ман странице за дату "kljucnarec"

`exit` - затвара терминал

Директоријуми и датотеке

`mkdir Novidir` - креира нови директоријум по имену Novidir

`touch novdat` - креира нову датотеку по имену novdat

locate string - проналази датотеку која у имену има string

find . -name kljucnarec -print - проналази све датотеке по имену "kljucnarec" у радном директоријуму или његовим поддиректоријумима

find /home -name "izgub*" -print - проналази све датотеке које почињу са "izgub" у /home директоријуму или његовим поддиректоријумима

whereis datoteka - приказује комплетну путању до "datoteka"

which komanda - приказује путању до komanda

cp postdat novdat - копира "postdat" датотеку у "novdat" датотеку

cp -i postdat novadat - копира "postdat" у "novdat" и тражи потврду пре уписивања ако датотека "novdat" постоји

cp -r /Proba /novo/Proba - копира директоријум Proba и сав садржај у нови директоријум Proba који се налази у директоријуму /novo

mv postdat novdat - преименује датотеку постдат у новдат

mv -i postdat novdat - преименује датотеку postdat у novdat и тражи потврду пре брисања

ln /home/a/* /home/b - креира у директоријуму "b" тврду везу која показује на све датотеке у директоријуму "a"

ln adatoteka alink - креира alink, тј. везу са adatotekom. Овим се једна датотека налази у два различита директоријума

rm dat - брише датотеку "dat"

rm -i dat - тражи потврду пре брисања датотеке "dat"

rm -ir dat - брише директоријум "dat" и сав садржај у њему или/и датотеку "dat"

rm -rf direkt - брише директоријум "direkt" и сав садржај у њем без потврде

rmdir direkt - брише директоријум "директ"

vi dat - отвара датотеку "дат" у ви едитору

Рад са датотекама

cat datoteka - Приказује садржај датотеке

more datoteka - Приказује датотеку екран по екран

vi datoteka - Отвара датотеку у VI едитору

locate string - проналази све датотеке које у имену имају "string"

whereis datoteka - даје комплетну путању до датотеке

cmp novadatoteka staradatoteka - упоређује нову датотеку са старом датотеком

crypt - Шифрује или дешифрује датотеку заштићену лозинком

diff Direktorijum Novidirektorijum - налази разлику између директоријума "Директоријум" и "Новидиректоријум"

diff novadatoteka staradatoteka - налази разлику између датотека

diff -b novadatoteka staradatoteka - налази разлику између датотека, игнорише белине

diff -i novadatoteka staradatoteka -налази разлику између датотека, игнорише велика/мала слова

diff -w novadatoteka staradatoteka -налази разлику између датотека, игнорише размаке

grep izraz datoteka - налази израз у датотеци и приказује редове у којима се налази

grep -c izraz datoteka - показује колико се пута израз налази у датотеци

grep -i izraz datoteka - налази редове у датотеци који садрже израз, игнорише велика /мала слова

grep -n izraz datoteka - приказује ред и редни број реда у датотеци у којој се налази израз

grep -v izraz datoteka - проналази све редове у датотеци који не садрже израз

head -20 datoteka - приказује првих 20 редова у датотеци

tail -20 datoteka - приказује последњих 20 редова у датотеци

sed '/star/nov/g' datoteka > datoteka - претражује датотеку и замењује стинг 'стар' са стрингом 'нов'

split -b 500k datoteka - дели датотеку на делове од 500КБ

sort datoteka1 datoteka2 datoteka3 > novadatoteka - сортира датотеке и садржај смешта у нову датотеку

wc datoteka - броји редове, речи и бајтове у датотеци

wc -b datoteka - броји бајтове у датотеци

wc -l datoteka - броји редове у датотеци

wc -w datoteka - броји речи у датотеци

Информације о систему

За добијање информације о систему потребно је користити следеће команде:

df - показује где су који системи датотека монтирани и колико простора је заузето, а колико слободно

df /home - показује где се налази /хоме, са искоришћеношћу израженом у блоковима од 1КБ

df -h /home -приказује вредност искоришћеног простора у КБ, МБ или ГБ

du /home - показује искоришћеност диска поддиректоријума /хоме

du -k - показује искоришћеност диска у блоковима од 1кБ

du -s - приказује укупан износ искоришћеног простора.

file datoteka - показује тип датотеке

finger - приказује које све пријављен на систем

finger korisnik - приказује информације о кориснику

id - приказује ИД и којим групама припада

id korisnik - приказује ИД корисник и којим групама припада

uname - приказује врсту УНИХ система

uname -a - приказује све информације система, тим, мрежно име, хардвер

uname -sr - приказује тип и верзију система

w - за приказивање информација о другим корисницима

who - приказује податке о другим корисницима